

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА

ОТЧЕТ

ЗА ДЕЙНОСТТА НА
МИНИСТЕРСТВО НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА
ЗА ПЕРИОДА 9 АПРИЛ – 26 АВГУСТ 2024 Г.

Работата на министъра на иновациите и растежа през мандата на служебното правителство в периода 9 април – 26 август 2024 г. се осъществяваше по поставените приоритетни направления:

- **Насърчаване на инвестициите, включително чрез развитието на индустриалните паркове и подобряване на възможностите за инвестиции в тях чрез прилагането на конкретни мерки и инструменти.**
- **Насърчаване конкурентоспособността на малките и средните предприятия и тяхната добавена стойност за растежа на икономиката, включително насърчаване на интернационализацията на българските предприятия чрез прилагането на конкретни мерки и инструменти.**
- **Насърчаване на публични инвестиции и проекти, които са приоритетни за страната и осигуряване на финансиране на проекти с цел намаляване на регионалните дисбаланси в страната чрез прилагането на конкретни мерки и инструменти.**
- **Насърчаване на развитието на иновациите в приоритетни и перспективни икономически области като отбранителна индустрия, производство на стоки с възможна двойна употреба, микроелектроника, космос чрез прилагането на конкретни мерки и инструменти.**

Основни резултати от решенията и действията на служебния министър на иновациите и растежа с висока степен на видимост и полезност за бизнеса и обществото:

- ✓ Класирани са 11 индустриални зони и парка в страната, които ще получат 207 млн. лв. по „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции (AttractInvestBG)“ от Националния план за възстановяване и устойчивост. Подкрепа получават проектите в гр. Русе, Шумен (два), Свищов, Ловеч, София, Бургас, Стара Загора, Видин, Търговище, Сливен, като с цел намаляване на регионалните дисбаланси с приоритет бяха проектите в Северна България.
- ✓ Приключи кандидатстването и беше интензифицирана работата по оценка на постъпилите 514 проектни предложения по процедурата „Разработване на иновации в предприятията“ по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“. Процедурата е с бюджет 127 млн. лв. и от нея ще се възползват микро-, малки и средни фирми, малки дружества със средна пазарна капитализация и големи компании в партньорство с МСП.
- ✓ Беше обявена за кандидатстване „Програма за подкрепа за семейните предприятия, предприятията от творческите индустрии и занаятите“ по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“. Микро- и малки предприятия кандидатстват за 117,5 млн. лв., с които да подобрят производствения си капацитет и пазарното си присъствие. Могат да получат от 15 хил. лв. до 150 хил. лв.
- ✓ Сертифицирани са 11 инвестиционни проекта по реда на Закона за насърчаване на инвестициите (ЗНИ) - 1 приоритетен, 9 за инвестиция клас А и 1 за инвестиция клас Б. Общият размер на средствата, които ще бъдат инвестирани от компаниите в тези проекти, е 346,5 млн. лв. и ще бъдат създадени 1 295 нови работни места. Осем от сертифицираните проекти са в преработващата промишленост, като по 7 проекта се насърчава високотехнологично производство. Българската агенция за инвестиции (БАИ) работи по 39 заявления за сертифициране на инвестиционни проекти, преимуществено в производствения сектор.
- ✓ Приета е Стратегия за дейността на Българската банка за развитие (ББР) за периода 2024-2026 г. В изпълнение на Закона за Българската банка за развитие Министерският съвет одобри тригодишна Стратегия за дейността на Българската банка за развитие. Във фокуса на банката остават малките и средни предприятия, иновациите и дигитализацията. Стратегията позволява на ББР да доразвие функциите си по закон, като допринесе за постигане на икономически растеж чрез финансиране на публични инвестиции и подкрепа за национални политики, включително за намаляване на регионалните дисбаланси. Новата стратегия дава възможност на банката да подкрепя стратегически за държавата сектори като здравеопазване, сигурност, отбрана и военно-промишлен комплекс, сектор ВиК, енергетика, инфраструктура (транспортна, здравна, социална, образователна), земеделие, както и прехода към зелена и кръгова икономика.

Политики за насърчаване на инвестициите

- ❖ Изготвен и внесен в НС на 06.08.2024 г. е Законопроект за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите, отразяващ промените в Регламент (ЕС) 651/2014 за групово освобождаване.
- ❖ След влизането в сила на изменението на ЗНИ от м. 03.2024 г., е сформирана междуведомствена работна група, която разработи проектите за подзаконова нормативна уредба, свързана с тези изменения на ЗНИ, а именно проекта на Правилник за организацията и дейността на Междуведомствения съвет за скрининг и проекта на изменения в Правилника за прилагане на закона за насърчаване на инвестициите.
- ❖ Сертифицирани са 11 инвестиционни проекта по реда на Закона за насърчаване на инвестициите (ЗНИ) - 1 приоритетен, 9 за инвестиция клас А и 1 за инвестиция клас Б. Общият размер на средствата, които ще бъдат инвестирани от компаниите в тези проекти, е 346,5 млн. лв. и ще бъдат създадени 1 295 нови работни места. Осем от сертифицираните проекти са в преработващата промишленост, като по 7 проекта се насърчава високотехнологично производство.
- ❖ Българската агенция за инвестиции (БАИ) работи по 39 заявления за сертифициране на инвестиционни проекти, преимуществено в производствения сектор.
- ❖ Финализирана е процедурата за подкрепа на индустриалните паркове по НПВУ, като са класирани 11 индустриални зони и парка в страната, които ще получат 207 млн. лв. в гр. Русе, Шумен (два), Свищов, Ловеч, София, Бургас, Стара Загора, Видин, Търговище, Сливен. По този начин се постави началото на целенасочената държавна политика за насърчаване на инвестициите чрез изграждане на мрежа от индустриални паркове.
- ❖ Подадено е и се оценява проектно предложение за утвърждаване на България като конкурентна инвестиционна дестинация чрез подкрепа на дейността на БАИ по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“.

Политики за насърчаване на конкурентоспособността на българските предприятия

- ❖ Класирани са 11 индустриални зони и парка в страната, които ще получат 207 млн. лв. по „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции (AttractInvestBG)“ от Националния план за възстановяване и устойчивост. Подкрепа получават проектите в гр. Русе, Шумен (два), Свищов, Ловеч, София, Бургас, Стара Загора, Видин, Търговище, Сливен, като с цел намаляване на регионалните дисбаланси с приоритет бяха проектите в Северна България.
- ❖ Приключи кандидатстването и беше интензифицирана работата по оценка на постъпилите 514 проектни предложения по процедурата „Разработване на иновации в предприятията“ по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“. Процедурата е с бюджет 127 млн. лв. и от нея ще се възползват микро-, малки и средни фирми, малки дружества със средна пазарна капитализация и големи компании в партньорство с МСП.

- ❖ Беше обявена за кандидатстване „Програма за подкрепа за семейните предприятия, предприятия от творческите индустрии и занаятите“ по Програма „Конкуренетоспособност и иновации в предприятията“. Микро- и малки предприятия кандидатстват за 117,5 млн. лв., с които да подобрят производствения си капацитет и пазарното си присъствие. Могат да получат от 15 хил. лв. до 150 хил. лв.
- ❖ Подписани са допълнителни споразумения между текущия финансов посредник Фонд за устойчиви градове и „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД (ФМФИБ) за управление на рециклирания ресурс по Фондовете за градско развитие по ОПРР.
- ❖ Интензифицирани са дейностите по структуриране на финансовите инструменти по програмите със средства от Европейския съюз за новия програмен период 2021-2027 г. от ФМФИБ.
- ❖ Приета е Стратегия за дейността на Българската банка за развитие за периода 2024-2026 г. В изпълнение на Закона за Българската банка за развитие Министерският съвет одобри тригодишна Стратегия за дейността на Българската банка за развитие. Във фокуса на банката остават малките и средни предприятия, иновациите и дигитализацията. Стратегията позволява на ББР да доразвие функциите си по закон, като допринесе за постигане на икономически растеж чрез финансиране на публични инвестиции и подкрепа за национални политики, включително за намаляване на регионалните дисбаланси. Новата стратегия дава възможност на банката да подкрепя стратегически за държавата сектори като здравеопазване, сигурност, отбрана и военно-промишлен комплекс, сектор ВиК, енергетика, инфраструктура (транспортна, здравна, социална, образователна), земеделие, както и прехода към зелена и кръгова икономика.
- ❖ Администрирано е българското участие по инициативата Еврика и съвместната програма Евростарс-3, сесия 6, по която има подадено едно проектно предложение от български кандидат.
- ❖ Администрира се т.нар. „бърза писта“ за изпълнение на механизъм за бърза обработка и издаване на разрешително за работа „Синя карта“, за висококвалифицирани специалисти от държави извън ЕС за работа в България за срок до 4 години. Бързата писта ще се администрира до изготвянето от МЕУ на специализиран софтуер.
- ❖ Работи се активно по подадените заявления за издаване на „Стартъп виза“. Постъпили са 3 заявления за издаване на удостоверение за „Стартъп виза“, които са в процес на разглеждане от Експертен съвет, 1 издадено удостоверение „Стартъп виза“, издадени са 2 решения за удължаване на срока на валидност.
- ❖ Осъществява се поддръжката на Експортен хъб България от ИАНМСП, като на платформата се публикува информация в помощ на българските износители, която непрекъснато се актуализира с новопостъпили търговски запитвания, информация за събития с международен характер като международни панаири, бизнес делегации, различни инициативи, обучения, бизнес форуми, конференции, анализи и др. През отчетния период продължи успешното изпълнение на поредица от обучителни уебинари на тема „Възможностите за износ в цял свят“, в която ръководителите на СТИВ запознават

заинтересованите български МСП с възможностите за бизнес и износ в съответната страна – проведени са 8 семинара.

- ❖ Интензифицирана е работата по изработване и поддържане на публично достъпна и безплатна онлайн електронно-информационна система за ранно предупреждение при вероятност от несъстоятелност във връзка с приетата в края на 2023 г. Наредба за инструментите за ранно предупреждение и достъпа до информация на предприятията при вероятност от несъстоятелност.
- ❖ Проведен е избор на изпълнител на българския павилион на Световното изложение ЕКСПО 2025 в Осака, Япония, 13.04-13.10.2025 г. измежду оторизираните от организаторите японски строителни компании. На 24.06.2024 г. със специална церемония в Осака, на мястото на самото изграждащо се изложение, стартира процедурата по поставяне на българския павилион. На 02.08.2024 г. междуведомствената работна група избра идейното предложение за интериорно визуално представяне на Р България измежду 12 получени идейни предложения.
- ❖ Извършена е подготовката за участието на Р България в COP 29 Международна конференция в областта на климатичните промени, Баку, Азербайджан, 11-22 ноември 2024 г.
- ❖ ИАНМСП работи активно по изпълнение на мерките за интернационализация на българските МСП, като е организирано участието им на 9 международни изложения с институционални щандове (от които 5 са проведени в периода на настоящия отчет, а още 4 са организирани и предстои провеждането им): BEYOND 2024, 25-27 април 2024 г. Солун, Гърция, TECH EU 2024, 16-17 май 2024 г., гр. Лондон, Великобритания, HEALTH.TECH by BITS&PRETZELS 2024, 05-06 юни 2024 г., гр. Мюнхен, Германия, WE MAKE FUTURE 2024, 13-15 юни 2024 г., гр. Болоня, Италия, Bits Founders Festival 2024, 29.09 – 1.10.2024 г., гр. Мюнхен, Германия, WEB SUMMIT 2024, 11-14 ноември 2024 г., гр. Лисабон, Португалия, SLUSH 2024, 20-21.11.2024 г., гр. Хелзинки, Финландия, FinTech Connect 2024, 4-5 декември, Лондон, Великобритания. Извършена е подготовката и е организирано участието в 9 международни изложби (3 проведени и 6 предстоящи): Hannover Messe, 22-26.04.2024 г., гр. Хановер, Германия, БУЛМЕДИКА & БУЛДЕНТАЛ 2024, 29.05-31.05.2024 г. в Интер Експо Център, гр. София, Summer Fancy Food Show, 23-25.06.2024 г., гр. Ню Йорк, САЩ, Gamescom, 21-25.08.2024 г., гр. Кьолн, Германия, SMM Hamburg, 03-06.09.2024 г., гр. Хамбург, Германия, Who's Next Paris, 8-10.09.2024 г., гр. Париж, Франция, SIAL, 19-23.10.2024 г., гр. Париж, Франция, BeautyWorld Middle East, 28-30.10.2024 г., Дубай, ОАЕ, Electronica, 12-15.11.2024 г., гр. Мюнхен, Германия.

Политики за насърчаване на научноизследователската и иновационна дейност

- ❖ Финализирана е работата по приемането от НС на Закона за насърчаване на научните изследвания и иновациите (ЗННИИ), като след обнародването му на 01.05.2024 г. е изготвен проект на процедурни правила за сформиране на Иновационен съвет, който се съгласува с Европейската комисия и е създадена междуведомствена работна група за изготвяне на Правилник за дейността на новия Национален иновационен фонд.

- ❖ Започна надграждането от „София тех парк“ АД на суперкомпютъра Discoverer, който е част от европейската мрежа на високопроизводителните машини EuroHPC JU и представлява високопроизводителна машина за изчисления в областта на изкуствения интелект, като плановете са Discoverer да бъде първият в Европа, който ще бъде модернизирани и надграден с нови компоненти, даващи възможност за предоставянето на нови специализирани услуги.
- ❖ Започна работата по подготовката на извършването през 2025 г. на междинната оценка на Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) чрез използване на възможностите на Инструмента за техническа подкрепа на ЕК.

Политики за насърчаване на иновациите в областта на космос, отбрана, микроелектроника и водород

- ❖ Съвместно с Европейската космическа агенция (ЕКА) се организира 10-ата тръжна процедура и е извършена подготовката за провеждане на информационен ден за български компании, като се водят интензивни преговори относно разширяване на възможностите на българската индустрия за участие по прилаганите от ЕКА инструменти. Подготвен е информационен ден за 10-ата тръжна процедура, който ще се проведе на 01.10.2024 г.
- ❖ В края на м. април 2024 г. съвместно с избрания индустриален координатор за България на ЕКА започна съвместна работа за оказване на подкрепа на българската индустрия в космическите дейности за участие в прилаганите от ЕКА инструменти.
- ❖ Проведени са консултации със заинтересованите страни в космическата индустрия в страната за присъединяването на Р България към Декларацията на ЕКА за Zero Debris.
- ❖ Проведени са засилени консултации със заинтересованите ведомства за определяне на национален компетентен орган по програмите Публично регулирана услуга (Public Regulated Service – PRS) на Галилео, Правителствени спътникови комуникации (Governmental Satellite Communication - GOVSATCOM) и Програма за сигурна свързаност за периода 2023-2027 г. (Union Secure Connectivity Programme for the period 2023-2027) – IRIS2.
- ❖ Продължава интензивната работа по изготвяне на Националната космическа стратегия и за създаване на Национална космическа агенция, включително чрез използване на възможностите на Инструмента за техническа подкрепа на ЕК.
- ❖ Внесен е законопроект за ратифициране на подписаното административно споразумение между МИР и съвместното предприятие „Интегрални схеми“ (Chips Joint Undertaking), посредством което ще се финансират по-голямата част от мерките по Стълб 1 на т.нар. Chips Act, и е публикувана Покана за изразяване на интерес към български участници за създаване на Център за компетентност в областта на интегралните схеми за България.
- ❖ Интензифицирана е работата по насърчаване на кандидатстването на български компании пред Фонда на НАТО за иновации (NATO Innovation Fund) след обнародването в началото на м. 04.2024 г. на закона за ратифицирането на споразумението за включването на България във Фонда, като към настоящия

момент 1 българска компания вече се е възползвала от възможностите, които той предоставя, и е кандидатствала за финансиране.

- ❖ Проведен е информационен ден за български компании за кандидатстване по новата кохорта от проекти към Ускорителя в областта на иновациите в отбраната в Северния Атлантик DIANA, като в тази кохорта са разширени от три на пет областите за кандидатстване (Energy & Power, Data & Information Security, Sensing & Surveillance, Human Health & Performance и Critical Infrastructure & Logistics). От МИР са разгледани и издадени 23 писма за подкрепа на нови проектни предложения.
- ❖ През м. 06.2024 г. МИР се присъедини като един от организаторите на Специализираната международна изложба на отбранителна техника „Хемус“. МИР участва в състоялата се през м. юни 2024 г. в рамките на изложението конференция „Научни изследвания, иновации и индустриално сътрудничество – парадигма за адекватна отбрана“, по време на която за пръв път в България пристигна изпълнителният директор на Агенцията на Европейския съюз за космическата програма (EUSPA) Родриго да Коста.
- ❖ Интензифицирана е работата на Координиращата работна група към МИР за изпълнение на Националната пътна карта за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии и механизмите за производство и доставка на водород.
- ❖ Подписан е Меморандум за сътрудничество със Съвместното предприятие „Чист водород“ към ЕК с цел изграждане на партньорски механизъм между различните европейски програми, насочени към подкрепа на новите технологии, в т.ч. на водородните.

Присъединяване на Р България към Организация за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)

- ❖ Комитет на ОИСР по политика в областта на цифровата икономика – през м. 04.2024 г. е проведено заседание на Комитета по цифрова икономика за представеното на първия доклад за напредъка с участието на МИР и МЕУ, като на 26.04.2024 г. са получени 23 препоръки в 9 области към България, които страната ни следва да изпълни в контекста на присъединителния процес. МИР работи активно по координиране на процеса по изпълнение на препоръките.
- ❖ Комитет на ОИСР по инвестиционна политика – МИР и МФ продължават активната работата по напредъка на България в областта на инвестиционния процес и по отношение на кодексите за либерализация, съобразно функционалната компетентност на двете ведомства.
- ❖ Национална контактна точка за отговорно бизнес поведение (НКТ) – актуализиран е състава на НКТ и е проведена среща, изготвени са отговори на постъпили въпросници във връзка с присъединяването на България към ОИСР и се разработва AI асистент за интернет страницата на НКТ.

Подобряване на координацията в работата с други ведомства и иновационната екосистема

- ❖ Създадено е постоянно действащо експертно консултативно звено „Съвет за тристранен диалог“ към министъра на иновациите и растежа с цел да го консултира чрез изготвяне на доклади, становища, позиции, препоръки и други въпроси, свързани с провеждането на държавната политика в областта на иновациите, технологичното и икономическото развитие и насърчаване на инвестициите в страната.
- ❖ Междуведомствена работна група за изготвяне на проектите за подзаконова нормативна уредба, свързана с измененията на ЗНИ от м. 03.2024 г., а именно проекта на Правилник за организацията и дейността на Междуведомствения съвет за скрининг и проекта на изменения в Правилника за прилагане на закона за насърчаване на инвестициите.
- ❖ Междуведомствена работна група за реструктуриране на НИФ и за разработване на нов Правилник за дейността на НИФ. Съгласно § 8. от ПРЗ на ЗННИИ подзаконовите нормативни актове, предвидени в този закон, се приемат в срок до три месеца след влизането в сила на закона.
- ❖ Междуведомствена работна група за определяне на национален компетентен орган по програмите Публично регулирана услуга (Public Regulated Service – PRS) на Галилео, Правителствени спътникови комуникации (Governmental Satellite Communication - GOVSATCOM) и Програма за сигурна свързаност за периода 2023-2027 г. (Union Secure Connectivity Programme for the period 2023-2027) – IRIS2.
- ❖ Работна група за изготвяне на Национална космическа стратегия и подработна група по изготвяне на концепция за създаване на Национална космическа агенция.
- ❖ Работна среща между МИР, МВнР, МТС, КРС относно изготвянето на проект на РМС и определянето на МИР като компетентен орган за България относно въпросите по координиране вписването на националните обекти в регистъра на ООН.
- ❖ Експертната работна група в областта на микроелектрониката.
- ❖ Координиращ орган/работна група към МИР за изпълнение на Национална пътна карта за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии и механизмите за производство и доставка на водород.
- ❖ Координиране на изпълнението на препоръките на ОИСР по доклада за напредъка на България в областта на цифровата икономика на 40 организации (министерства, агенции, регулаторни органи, университети, научни институти, телеком оператори, доставчик на квалифицирани удостоверителни услуги, НПО и работодателски организации).
- ❖ Експертни съвети за разглеждане на документите по „Стартъп виза“.
- ❖ Междуведомствената работна група по организиране на участието на Р България на Световното изложение ЕКСПО 2025 в Осака, Япония, 13.04-13.10.2025 г.
- ❖ Междуведомствената работна група по организиране на участието на Р България на COP 29 Международна конференция в областта на климатичните промени, Баку, Азербайджан, 11-22 ноември 2024 г.